

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De eucharistia - Cod. Ettenheim-Münster 284

[S.l.], [17. Jahrh.]

Arlus II.

[urn:nbn:de:bsz:31-130002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130002)

adeoq. et quide minister p' n' amieg Chri-
stalis sacerdos. q. 2. de requisitis extrinsecis ad
sacrificium missae.

Arlus II. De requisitis extrinsecis ad sacrificium missae.

Huius arli tres erunt sectiones, in 1^a de requi-
sitis maalibz altari calice p' in 2^a de ceremo-
niis, an et quomodo obligent, nec n' de defec-
tibus suppleendis p' in 3^a pro suppleto alias
habent n' dictas, necessariae s'nt, ut de obli-
gatione celebrandi, de licentia missae inuicem
dicemus.

Sect: I.

De requisitis maalibz, Altari, et calice, et linteamentis p'.

242. Requisite maalibz ad S. missae sacrificium ministrum
aram, ara ornatum, S. vasa, et sacerdotis
vestimenta integimus: de his qo dicemus,
et i. de ministro: dicitur, minister sacerdotis

185
servitor ille, si sacerdoti ad altare respundet,
hic dicitur de sexu virili et non femina, ut
est in Rubr. p. i. tit. 6. h. ex q. cohi-
bendum de cohabitatione clericorum et mulierum,
Canon. sacrosanctus d. 23. Ut etiam urgente ne-
cessitate potius nullus, quam femina sit adhibenda,
in qua re rigidissimi dicunt Itali et Hispani,
in Germania tamen et Belgis in quibusdam locis
paris est, ut monialis in choro l. altero
vicino loco respondere possit, ad altare tamen fe-
mina nullatenus admittenda est. ita quidem.
Extra necessitatem sine ministro celebrare
Dres quidem dicunt mortale, putat tamen B.
Goddefridus Gurdysse satis esse celebrare
die festo sine ministro, quod inmittere, quod
verum arbitror, si alias precepto de audiendo
missa satisfacere non potest, ut enim utroque, et
ministro adhibere et missa audire solum
de precepto Eulie, et hoc si non fortiter
est, certe illi equale est, ideo etiam sine mi-
nistro quod voluerit celebrare, prout melius tamen
faciet, si assumat ministrum talem, quod etiam non potest

respondere, p[ro]ut in u[er]edos p[ro]uigere,
lib[er]o defere p[ro] hoc p[ro]ut abm sacerdos
p[ro]u[er]bo facere p[ro]bis. alig n[on] e[st], ip[s]e
in uellet abm ex p[ro]le celebrare, t[ame]n in
ut ip[s]e sacerdos repose[re] ministri p[ro]cipit
p[ro]plere. Minister p[ro]ficiat unq[ue] in missa
p[ro]uata de iure nouo ex u[er]bi: de iure
antigo req[ui]rebant duo, in missa uero solenni
ministri s[unt] diacon[us] et subd[iaconus]: nec altero p[ro]t[er]
p[ro]t[er] ip[s]os op[er]a e[st], q[ui]us decencia abm au-
lytos exquirat.

243. Altari req[ui]sit[us] e[st] Altare sine q[ui]o n[on] q[ui]m licitum
e[st] sacrificare, et sine eo extra extremam
necessitate sacrifici[um] peragere mortale e[st] tra-
gum - Eulia p[ro]uidentem et varias p[ro]p[ri]et[ate]
sanctioes. Et am altare p[ro]lex fixu[m]
uig planities g[er]nera e[st] et affixa basi
ita ut sine ei[us] lasice amoveri n[on] p[ro]t,
altari portatile siue uiatiu[m] et itinera-
riu[m] q[ui] de loco in locu[m] transferri p[ro]t. Et
utruq[ue] altare ce[le]bratum ab Ep[iscop]o Abbate
ius mitra h[ab]ere l. altero p[ro]uilegiato.

186
Sed nota qd plerumq ab Epis negat Abbatisq
facultas operandi altaria fixa, portabilia
vero ex usu et consuetudine licite legitime qse-
rant et qserare pot. Sicil etm amig
hic Disp. 23. sed. 12. ex Slogstro, qd qseras
altaris sit actio ordinis Epalis n am iuris-
dictionis, adeoq Epus electus et n qseratu
poe qidem alteri Epus qserato licia facere
qserandi sua altaria, in q seipse illa qse-
rare n poe. Et etm altare ee lapideum
alias chrysmatis unctioe n qseren, ut
dij Can. altaria de Conse: d. 1. Nota
regij ut tota sit moles lapidea, p totum
ut crans superiat et ita qserere sit
sua hostia et parte maiore calicij
sit de lapide, dij am hoc pars lapidea
ara seu tabula, in qua regidenda et reli-
quia sancte cu noie Epi qserantis,
et sancti, cui altare dedicij, cu anno et
die qserationis, qj ut monet Pont fiale,
pbr solennitem et ee dieq l. festij;

putant in multi religias n' p'tinere ad
ecclesia' g'feras. Long' am. ille in g'ore
ligia g'dua, di' quadratum, q'd obliquari
d' parvo equide rotundo l. quadrato,
q' lapid' figillu' di'. Non d' altare
nec p'io ee quadrangulu', nec vers' oriente,
q'ia huius nulla lex p'ceptiva h'z, t'n ex
g'p'et'one hoc fit, et ideo si sine ingredo
hoc fieri n' p'vari oportet.

244. Violat' et exereq' altare p'ntu' trib' modis,
1.º p' pollucem Eulie, n' am p' destructioe
Eulie, unde etm si Eulia fit a' p'ori destructa
si t'n altare destructu' n' fit retinet suam
g'feras altare: portabile etm altare q'ia
mobile e', p'ob'et' p' pollucem Eulie n'
polluit', et ideo eo in alio loco uti licet.
2.º Violat' altare p' diffractioem t'le,
et nulla pars illig' se sola maneat satis
ampla ad recipiendu' p'nt' hostia' et
calice' s'm maiore' p'ntem, et hoc etm

187
valet de ara portatili qd fultro p talem
fractioe violatur. Idem plerumq tenent
Mes si ora 4^{or} eiq cornua, fracta fuerint
esto etm alias sat amplu spatium eet ad
tenenda hostia pul in calice, n' ite si unu
horu aut alteru cornu frangeret.

3° Violq altare fixu, si a stipite seu infe-
riori structura moveq, atq si tota superior
mensa altaris fixi una cu ara operata
intra se clausa transfera, de uno loco in
aliu huc n' amitteret operatoe cu suare
docet Amicq loc: cit. An am altaria sic
exerata, fultro et ea qm nqm operata fue-
rant operen, l. regerent, p hoc, qd sacerdos
sive bona sive mala fide super eo celebrat,
aliqui dixerunt qd sic, p longe junior et pro-
bleior negat, qm operas d' atq ordinis spali,
qj p hoc n' exerent, qd in ipso sive bona sive mala
fide celebrat. Disputat etm Sylvester an
liceat celebrare in altari portatili ex duobz
lapidibz insertis duobz lignis indice colligatis

adinstar libri q̄ claudi et q̄eris pit,
ut in uno lapide hostia in altero calix
collocet. et dicitur dicitur n̄ḡt̄e q̄a sic
receder̄ a q̄ri Eulie q̄uet̄ne, et sane
videz in tali casu idem accidere, ac si
idem sacerdos in eod̄m sacrificio de
uno altari in q̄o offeravit corp̄, au-
deret ad alteru altare in q̄o offeraret
sanguine q̄a dicitur ille lapis ⁱⁿ q̄o
uno poner̄ hostia in altero inu' oqi-
ualet dicitur altari, hoc am facere n̄
licet, sicut altare s̄scat crucem,
D̄y am sacrificat̄ e' in una cruce,
q̄onit q̄o et ip̄s̄ imolari in uno lapide
q̄o. At hoc dubiu' t̄m e' speculatiu' in
p̄tari salix duplx lapis n̄ offerabi.

245. Tertiu' requisitū e' altari, ornate et ad
hunc necessia s̄t mappa triplex l. saltem
duplicata, quarū superior tegat tota sup̄s.

188
ficus altaris ite' cum, linc et mifiale
nec n' antijendiu, hoc poffremu' in arbitros
potiq' regiri p' ornate, qm' ex p'cepto
d' h' fi' aliunde ornate n' p'it' rep'ndre
colori officii: cetera am' fub p'cepto vi-
deri regiri, et q'dem mapam f'p' altare
arbitror' faltem una ee neceffia' fub mor-
tali extra neceffitem extrema tu' p'p' scan-
dalu' ex huij' defectu, tu' q'ia' defecto
ifta e' ois eulie p'p'eto, duplicatam
vero n' e' neceffia' nifi fub veniali, eoq'd
ex eig' defectu n' orig' scandalu' aliunde
etm' f' f'p'ema' mapam videq' altare in
publico falis ornate, q'ia' h' rubricae tres
mapas petunt t. faltem duplicata n' erit
excufandq' a veniali, q' una etm' f'mit ex-
tra neceffite, eoq'd' fine eaa' f'ruat q'ra
rubricas. vide in rubricis Mif'al; §. 20.
Pnt am' mape ifta ee alba n'ome' f'p'erior,
et q'dem ex lino, canopi, aut g'ofirio, n'
lana aut ferico, h' f'm q'd' defluit ex utraq'.

parte et in fronte sup antijendio pt
se holoserica, l. etiam auto distincta, ex
superficie altaris am dt ee lineas.

Cruce regij fm quoniam DD. hm publici,
et qdam fm plerq, et relinquenda in altari
etm qmo venerabile et expofitum qd etm
fieri qfelo, qia rubrica nulla faciunt
encriptisem, tu n' damno p'rania nra
patria ubi expofito venerabili Cruce
hronij, maxie fi in ifta S. Hoftia cruic
figm' p'ofitaret. Notant am Dnes n'
inree, an in cruce pendeat crucifig l.
n' qia rubrica etm loquunt de cruce,
imo putant alij fufficere imagine B. Virg:
ferentis ante cruce, n' tu imagine Chri de
ferentis cruce ad monte calvarie, qia hic
cruce n' poj, ut adoranda, nec p'ofitay
in ea Chri et crucifig p'nt crucifigend:
Nec etm inre ut dicit Amig loc: cit.

189
ex gasc, maa trux. la fil hie jita hie
lucita, nec ut ee nequie benedicta, qm
penuliaris eig benedictio ofigne in
pontificali, fultu mape altarib n dnt ee
nequie benedicta, qm in rubrica mitali
hoc requir, hoc em requir, ppter qreniam,
ut post Sylvestru docet Amicg loc. cit.
Et oino qfulendu e ut tu crux tu illa
mape benedicant.

Requir etm lumen ardens corey et duplex,
p tu sacerdos in nequie etm uti lucerna
ex oleo, candelas vero ex Sero n admittit
Suarz, s Amicg et Tamburing hoc licitu
dicunt in nequie: sacrificare sine oi
no lumine ex quipima e mortale, eo qd
quid nullas gentes unqm licitu fecit sine igne
sacrificare. Requir etm mitali et
ut illd gnerere saltm totu Canone et licit
aligis fuerit memorito tota mitali drat
tu libru hie profante, et quida putant feb
mortali, quida feb venali, s qia leve periculu

ab eis haud est, ideo ad minus est veniale.
Sunt et alia altaris ornamenta ut Reliquia
lumen ad Sanctus, per hoc sub peccato
non precipiunt, et hoc de ornamento altaris.
246. ^u *De regijs, s. Vasa altaris, quae sunt*
sequia: Calix, patena, corporale, palla,
purificatorium, et velum supra calicem.
Hae calice, patena, aut corporali consistere
sunt res mortales, et filio sine palla, pu-
rificatorio, aut velo, quicquid mortale
in de velo arbitror non esse nisi veniale,
sunt etiam quae sunt sub veniali requirunt palla
aut purificatorium, quorum sententia arbitror
problemata, altera in dicto tubiore; haec est,
quia etsi in dictum defectu contingat quaedam
deflexio à quietudine et rubricis maxime si
deficiat palla, tamen non videtur haec deflexio esse gra-
vis, maxime cum purificatorio mentio in pon-
tificiali non fiat, velum autem videtur solum pro
maiori honestate requiri, rubrica vero palla

usu quoniam videant, hinc loqui ex sup-
posito qd' adit, adeoq, hinc ee directivats
qd' faciendu' est, proin profatu' defectum
n' ee mortale, si hinc veniale valde pro-
ble e'.

Hic am calix ee ex auro
l. argento, l. ad nimu' stanno, sub stanno
aliqui querebant plumbe' s' aliqui regant, n'
am ex are, cypro, l. aurichalco, qia
hac pte origine' facile provocant nau-
seam, l. etu' fomitu', nec ex vitro pte peri-
culu' fractiois, nec ex ligno, qia l. san-
ginem imbibit, oia hoc h' in Cantu' Calix
de Consec: d. i. ubi dicit: Ut Calix qui cupa-
tena si n' ex auro oino ex argento fiat, si
qis am tal' pauper e', saltem l. stanneum
calice' heat, de are aut aurichalco n'
fiat calix qia ob vini vitu' origine'
parit, nullu' am in ligno aut Vitro calices
q' in integrata s' de cupa n' de pede
calicis, q' ex quocq, maa fieri pnt ex-
cepto vitro, qia vas n' militat pro pede,

venia
Religia
revento
hu' Albi
is, q' a f
palla
calicem
suspen
vile, ju-
ortale
caide
ut pta
arbitro
suo e'
q' dicit
ame si
is et q'
in ju-
m p' p' h'
vno p' h'

247. quia vitreae res pariter facile frangij.
Dicitur de cupis l. auris albedo integri sic,
nisi ab intra in aurea, si ergo in aurea, admitti
et etiam ex dicta materia cuppa, quia tunc suo
dote non amplius militat, et hoc praxi non
prius multum locis est receptum; quod si cuppa
l. argentea l. stannea non requiritur in aurea
ut iterum germanicae praxi docet. Id quod
dicitur de calice etiam integri de patena:
ut ex videtur: Can. Att. Non tamen est necessarium
quod si calix sit aureus etiam aurea sit patena,
sed calici aureo potest licite inferri patena
stannea; ex alia autem materia calicem aut pa-
tenam hinc videtur fore dubio mortale: quia in
re gravata est l. Canonibus prohibetur.

Excursus calix et patena, quae sub gravi peccato
dantur se ab Episcopo, Abbate, infulato l. alio pri-
vilegiato hinc consecrato, nec fiant consecrata
et solum usum ut supra dicitur de altari, exe-
crantur inquam et notabilem fractionem, quando nec
calix sanguine nec patena consecrata hostiam
capere valet, ita ut dicitur Amicus loci ut:
et sacrilegium humani sanguinis aut feminis

191
effusioe, nam q̄ profane usu nec q̄ attritoe
auri q̄ deauran, q̄ia reliqa pars manet
operata, an am exirent q̄ nova deau-
raoe, aliq̄ affirmant, alii negant, et placet
negativa, sicut em q̄ losem corpore et
purificatorio n̄ generat, q̄a in lotio
deaurati plane similis vide, ita nec
deaurati calix aut patena, subiḡ tu
sic distiḡ: ut si cupa sit cuprea q̄ nova
deaurati violē, adeoq̄ de novo sit q̄e-
randi calix n̄ am si cupa sit argentea,
Eas e, q̄ia cuprea cupa aliter uti n̄ licet
nisi deaurata fuerit, unde ubi nova eiq̄
e deauras e novelt̄ novy calix, q̄d n̄
valet de calice argenteo l. Staanes, q̄i
sive deauraty fuerit sive n̄, talit̄ e,
et operatoe retinet. hoc de his.

De alijs sicut corpore, palla et purificatorio,
nota q̄ deant ee de lino, canyri aut q̄e-
sipis, saltm ex ea pte q̄a calice tangunt,
nulla tu ten prohibet q̄ia in extremitibz
his sint auro intexta s.

248. 5na recipitur et vestimenta sacerdotia
quae in quatuor sunt speciebus: Amicty
seu humerale, alba seu tunica,
cingulum, manipulus, stola, planeta
seu capula. In quatuor humerale et alba
ex iure tradito non scripto debent fieri
ex lino canari, gossipio, quodam etiam auro
et serico mixta in extremitatibus pincturae.
Cingulum est quatuor ex pascua, maa ad in-
gendum apta: sicut capula, stola, mani-
pulo nulla maa est adornata nisi quod
ad munus sacerdotis, debent tamen ex decencia
hac tria esse eisdem coloris. Debent
praefata vestes res etiam cingulum esse be-
nedicta ab Episcopo vel Abbate infulato, quae
benedictio quando ita franguntur et laesunt
ut pristina forma non habent, nec amplius
adhiberi possunt ad usum, ad quem Eulie
benedictione fuerant destinatae, hinc
inferunt, quod si ex una alba una aut al-
tere humerale quatuor, ita si albo ro-
manica quatuor quatuorbeat rosa adhiberi

192

benedictione, neq; ha vestes benedicunt, solo usu
sicut in fili de calice dictu e. Dat
etm ha vestes ee munda, ita ut mortales
peccet q; celebrat in valde imundis, nisi
forte in casu magne necessitatis. Cunctis
seng sine alba, stola, et Capula etm divi sim
sumptis sacrificare ee mortale, qd etm
aliqui de aliis vestib; dicunt, s; alii mitiq;
iudicant, etm ee veniale, sed lupo q; em, tu
n uti humerali, cingulo s; manipulo, s; n
excipiat humerale respu eoru q; eo caput
senu tegant, ut Tranciscani et Capu: respu
goru defectu humeralis putant mortale
qm sic potest oriri grave scandalu, s; s;
hoc n placet, legere em qd etm mortale
est, si illud n supra caput ponere, etm si
alias se illo induisset, et etm utriq; eadm
rao, potiq; excipere manipulu qm e' insigne
prioris maioris ordinis, et hinc scitule adhi-
benda e. Tertio etm sentia e' dicens:
has vestes sicut et pallas purificatorias
et corporalia postq; sel ad sacrificium

inferriebant, amplius ad usus profanos
adhibenda non esse, quia secundum Regulam 5.
Juris in 6. seculi. Deo dicatur, non ad usus
huc transferenda, sed tamen alii dicentes
eos quod haec vestes et nobilissimam fructuram
benedictione suam amittant, eas ad usus
huc sine peccato assumi possunt, sequeretur
quod rationabiliter tibi videbitur. Nota etiam quod de
Ciborio an debeat necessitas esse operatur
Dicitur alii negant, alii affirmant, Tu prope
affirmativa, quia et specialis eius benedictio
in Pontificali est, et eadem ratio eius in
patena esse videtur; cetera de vestibus papam
operire. c. 12. de Ceremoniis an et quomodo obligent
nec in de defectibus supplendis.

Sect: II.

De Ceremoniis, an et quomodo
obligent, nec in defectibus supplendis.

249. Quoniam in hoc sacramento totus mysterium in nostra salutis
pendit ut ait. D. in 3. p. q. 83. a. 4. ideo pro

193

ceteris facimus in maiori solennitate peragitur,
 quibus hae solennitates in variis ceremoniis
 quae in missa exhibentur, parum frequentes et expli-
 catio eleganter traditur ab eodem S. D. loc. cit.
 Nobis hic specialiter videndum est, an et quomodo Ce-
 remonia obligent, scilicet an Ceremonia obligas
 ex rubricis quae sunt quaedam manductio circa ea
 quae in missa dicenda s. facienda sunt rubro
 colore scribi solita: In quibus quidem alia
 sunt praecipua, et haec ex genere suo obligant
 sub mortali, s. quia ex positivo Div. Eclia
 praecipio pullulant, s. quia ex legitima spectant
 ubique in Eclia introducta sunt; alia rubrica
 sunt solummodo directiva, quae ex genere suo
 solummodo dirigunt sacerdotem in iis circa quae
 nullum est grave praecipitum et ideo haec
 sub mortali non obligant, sed solummodo sub veniali.
 Ceremonia alia sunt verbales, alia reales,
 reales sunt diversis ritibus actionibus externis
 exercendi, verbales vero sunt certa verba ore
 proferenda, utraque s. s. directiva s. praecipiva,

et ut dicitur proscriptiva obligant sub mortali;
directiva sub veniali, sed haec etiam in pro-
scriptis dari possunt, modo, ut sit
veniale, quia sicut et quodammodo a inadverten-
tia. Difficultas est, quoniam sint pro-
scriptiva, quae directiva.

250. Certum est quod omnes illas rubricas ce-
proscriptivas ubi apponitur hoc verbum: gra-
vissime, et sic legitur. 1. si sacerdos Hae-
reticus celebrat in fermentato 2. si calix
corrupto aut sine aqua reali. 3. si
sine consecratione addat aut demat aliquid. 4.
si celebrat irregulariter casura s. irregula-
rite. 5. si non sumat integra faciem. 6.
si celebrat in peccato mortali hac copia offe-
sarij. 7. si non hac copia consecravit cele-
brat sine neupite aut sine propria gratia.
Huic mihi ergo aliquid faciens quod omnes peccat
mortale: si forte passim venerint ad Deum
mortale delinquere illud quod tempore ad
extra neupite aut privilegium celebrat

194
loco ac tempore n' d'co, q' omittit dupl' oblatione
elevate, fractione & aut illig' in sanguine
mixtione p' Epila, Congluu, orationes integras
in Canone, n' am q' unu aut alteru h'm vbu
extra fra' offerentis omittit, ut n' nemo nisi
suspensio' sentit, in hoc em levitas ma'c
excusat. P' h'c etm mortale peuat
q' celebrat n' ieiunij, q' tot ceremonias
omittit, s' immutat ut mortale iudicari
p'it novu r'itu inducere qam q' propriu
& in missali, q' omittit ceremoniam
etm levem ex g'lem' h' legis, n' am qui
ceremoniam putat ee re' parvi mom'ti.
Et taliter etm peuat, q' missa incipiat
providens se una aut plures ex ceremonij
preceptis n' p'oe observare q' ma'c fra'm
int'itioe d'cas vestes et filia n' adhibet q'c
oia ex dictis s' manifesta: parit' mortale
vidz nulla dicere oratione ante Epila, aut
nulla secreta post offertorium aut nulla

Postquamque, solum introitu omittere,
Item advertenti omittere id: suscipe
S. Trinitas ante: orate fratres hoc em
oia nobilis pars actiois factum vi-
dery, sicut etiam omittere profane.
An vero etiam mortale sit omittere solum
lavabo, s. oratione. Pius q. hanc solum
ista reali ceremoniam exhibitam n. credo,
q. si vero ista etiam actioe advertenti o-
mitteret, n. arbitror q. a mortali ex-
cusandus eet, in ista actioe praecpta absq.
Lubio sit.

251. Directiva ceremonie et solum subvenial;
obligantes sit illa, qe solum instruant
de modo agendi, et huiusmodi iudicium su-
brica inclinacione, genuflexione, elevacione
oculorum, efformacionis crucis, variis pro-
fane, et oratione infra actioem. Unde
solum solum genuflexione aut oculum
elevacione, inclinacione crucis efformacionem
omittere aut n. aujere profane q. niente

195
festo, l. n. variare orationes infra altare
erit tñ veniale: Idem dñ, de omiproc
sequentiis, gradualis, tractus, memoratio
alicuius, et gloria, et Credo, qe venialia
tñ p, l. qia in ipsis e paritas mac, l. qie
tñ tñ mobilia et qada acidia ad ordi
naria actioe, unde n potit die diu, sicut
gloria et credo et sequentia.

Circa defectu in missa occurrentes multa 252.
dici poent p in pleriq, in missali explicata
dean, sicut post rubricas n opy e ca hie
inferi, genere tñ dicendum e defectu sentie
qoq, meliori p mdo, supleri die, et piete
acciditlis defectu emendari et, p et qm
fieri p; Unu tñ hie notandus, sicut, qd
est in rubricas Missalis p post sumptioe
l. corpus advertens aqua pro vino posita
suisse iubez iteru et hostia et vinu ponere
et utruq, qferare, tñ uff obtinuit, qe etu
ibidem a rubricis vidz approbari, ut tñ de
novo vinu cu aqie mixtioe ponaz et facta
mentali oblaoe iniungit tñ ad simili mdo

addendo in Chry Dng n' ex necessitate, s'
maiori favore p'nt sentia' Geati de
cent' lib' fca dicendo: Chry Dng fili' nro
et tunc g'fessioe facta sine ali' re-
p'itione statim sacrm sumat hoc em-
p'venientig e' ad vitanda scandala.
Cetera facile in missali int'agunt.
L. 3. desoluer' p'cedunt in p'eriorib' requisitum.

SECT. III.

Resolutiones quaedam adhuc requisite.

253. Quores i.º in q'o loco sit celebrandu'!
R. q' se cogendo sub gravi ee veritum
celebrare in altero loco q'm sacro seu
Eucha, ita d'z in Can: p'nt, et Can: Nullus
de Consec: d. i. Item ex Frid: sep: 22. in de-
cret: de observandis in celebr: missa. Neq'
solum sub p'cto mortali, s' etia sub poena sus-
pensionis l. degradatioe hoc p'cipij, q' pona
in e' h'm ferenda sentia'. Ubi t'n adverte

f. loca sacra n. s. m. integ. Eulial q. se-
 orata et benedicta, s. etm oratoriu pu-
 blicu et ad dau cultu deputatu, ut h. y.
 Can: Missaru solennia de Con: d. i. Item
 oratoriu private et nota qd quis et reli-
 giosis etm post Con: Frid: licitu e' ex pri-
 vilegio priby Daicanis et Fratribz minoribz
 item Patribz s. quipo cui hoc religiosi
 Benedictioni p. r. quicave privilegiu qu-
 riant licitu e' celebrare n' solum in
 oratoris privato s. etm in loco profano
 et honesto si in mdo cavendum e' ne
 missa in coenoy seculari ubi exorati
 dominant, celebret. Dixi etm q. se
 cogendo excipiunt em casy sequentes: 1. si
 hez privilegiu aut dispensao, 2. si Conqu-
 ites agendu e' f. loca infidelium. 3. si
 Eulia n' capiut populi gfluxu v. g. in
 dedicave publica supplicave p. 4. si
 in bello missa pro exercitu fit dicenda
 5. si Eulia diruta fuerit. 6. si die

libe. p.
 Geati de
 q. fulian
 in re-
 oc em
 ala.
 agunt
 q. p. m.
 requisita
 h. m.
 o. f. u.
 n. v. l. y.
 2. in d.
 . Neg.
 vena p.
 q. p. m.
 n. ad v. l.

navigandu, et nullu sit periculu san-
guinis, multi em docent qd ubi periculu
sanguinis vaabltu simz, in navi missa
celebrare n licet, in his casibz licet
sub dio celebrare, nro agunt alia ad
celebrandu requisita, qd sine facultate
et gsu Epi ut quito hat auctore.

254. Inqres 2°. An go liceat celebrare in
ori Eulia? R. sine iudicia

aut polluta. gais Dou. Nae difficultate
itm qfiderandu et qmo Eulia polluat.

Poliz am quinque modis 1° f homicidie
vltarium in ipsa Eulia n am in tecto, turri
l. adigi edibz qhiquis ptebrat. 2° pe
violenta, et mortale illicita sanguinis
hui effusioe ex notabili pspice in
templo papive facta proveniente. Et
nota qd dixi papive, etmp em alijs
stans in Eulia alteru foras ouideret
aut lethalite cu effusioe sanguinis
violaret, in Eulia n potuerz. Rejrij em

ut mors p. sulay in ipsa Eulia fiat.
 alias Ecclia n. polluz, et q. ite ipsa
 mors p. sulay et ee. inflictu ex active
 mortib. peccamina; alias Ecclia n. polluz.
 Vide Repertoriu morale R. O. Octavi Maria
 ab interrog. 387. 3.º f. illicita
 et N. notoria feminis hui. offusioe.
 intra Eulia facta, et nota qd additu
 e illicita, et addit B. Octavi Maria
 mortib. n. go. polluz Eulia f. acty. q. g. g. g.
 exercitiu, qia n. e. mortib. illicitu, atq.
 aliunde improbu e. hunc actu in Eulia
 exereri. 4.º f. sepultura hereticu
 aut infidelium, aut nominati expulsum.
 5.º per destructioe muru Eulia ex
 maiori pte ubi in altare n. violay,
 violay in altare fixe f. alias memoratas
 Eulia pollues: sic polluta Eulia
 si sperate fuerint f. se. cogendo a solis
 eius reconcitari pnt, si vero h. bene-
 dicta fuerint pnt etm ab Abbatis

imo fm aliquos à simplicii prius sacer-
dote reconciliari.

255. Quores 3° Quonā tempore fit celebrandus
M. ex quai p se loquendo n' ee licite
extra diem natiuitis Dni celebrare
misa nisi ab aurora usq. ad meridiem
temp. in aurora et meridiem n' e su-
mendu matutinae p mortis, unde au-
roram adee intagij qm^u diebus id
e' a'is aliq' ib' illuminari vidz, esto
fit hora aut p' ante solis ortum
unde dicit C. Godefridus gusty p' a'
n' peccatore sacerdotem nec venialit'
quidem, si de abq' circiter horis ante
solis ortu maxime tempore hyemis
aut paulo post meridiem celebrat,
Idem ait, licere ex caa saabli v. g.
ad fat faciendos procepto Eulie de au-
dienda missa stm circa 2° aut 3°
pomeridiana celebrare dumo absit

198
scandalu. Item licere etiam ad pro-
videndum infirmu statim post media
nocte celebrare. Item ex singulari
privilegio Oses Benedictinos ex raabili-
tate statim post media nocte pro
missa ordiri, et duabus et tribus post
meridie finire. Et nota via f se
legendo ante aurora celebrare a Dribg
gunito di mortale.

Quores 4. Quoties in uno die licitum 256.
sit celebrare? R. qd f se itm una
Missa liceat de die celebrare, valde
em felix e' ad profect, q' una missa
cotidie dignè celebrat. Eximium in
varie cass 1. natalis Dni, ubi unig
sacerdoti ieiunio licet ter celebrare,
ut in pluat, si ter n celebrat. 2. gudo
moribundo e' probendu viaticu, nec hospia
gferata ade, ubi etiam n ieiunè pt 2.
missa celebrare. 3. si quis h't plures
parochias, nec gudo alternare pt, tunc

prout in littera Sr. Epi. bis. terre cele-
brare eodem die, s. purificatione sumere
n. d. h. ne ieiunium violet nisi in ulti-
ma missa. 4.º si superveniat inexpecta-
ta supplicatio aut lex, prope, Ego p. utens
sacru', ubi si purificatione n. sumpsit,
prius iterato celebrare. 5.º si subito
ghigeret aliquem sepehine, et mos
hret d. speliens, cu' missa, ubi si
purificatione sacerdos n. sumpsit, prout
iterato missa' inchoare. 6.º Ab bene-
dictione nuptiaru' magnatu'. 7.º in regioibz
ubi e' penuria sacerdotibz. Sed advertet,
qd in solo casu 2.º liceat etiam n. ieiun-
ne 2.º celebrare, in aliis n.

257. Quæst. 5.º An et quando liceat missa ab-
s. interrumpere, s. capta de novo incho-
are, et an sacerdos tenet sacrificare?
R. Notari à Dribz sequentes casz 1.º si
in ipso sacrificio ante q. seras defectz

